

ԾԱՂԻԿ շաբաթը երկու անգամ կը հրատարակուի Զորեհար-
քի եւ Շաբաթ օրերն: — Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է
100 դր. արծաթ: — Վեցամսեայն 50. — Դաւառաց համար 115 դր.
Վեցամսեայ 60. — Ծանուցման տողը 3 դրշ.

Որ եւ է ցամակ կամ գրութիւն պէտք է ուղղել
Առ Արսոնաէր եւ Տնօրէն Անտոն Սախանց,
Ալանա Համամ, Քիւլիկ Երկրի խան Երկրորդ յարկ Թիւ 9:
Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնքն եւ չեն տրուիր:

ԹԻԻ 147 Բ. ՏԱՐԻ

1888

ՄԱՅԻՍ 28 ՇԱԲԱԹ

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 28ՐԴ. ՏԱՐԵԴԱՐԶ

Վաղը կիրակէ շքեղ կերպիւ և
կրկին պատրաստութեամբ պիտի կա-
տարուի Ազգային Սահմանադրութեան
28րդ. Տարեդարձի հանդէսն, Ազգային
Հիւանդանոցի դիմացի պարտիզին մէջ,
որ նախընթաց տարիներէ աւելի շքեղ
և զուարճալի երևոյթ մը ստացած է
հովանաւոր ծառուղիներովն՝ վրան-
ներովն և ուրիշ շքաւոր վայրերովն,
ուր իւրաքանչիւր ոք մտնելու համար
պարտի 2 դահեկան վճարել:

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ ԵՐԹԵԻԵԿՈՒԹԵԱՆ
ԵՐԹ— Առաւօտուն Սիրքէճիէն

		Ըր. Տահէաց	
(Գումարու, Եէնի.)	Ժմ.	Ըր.	
(Գարու, Սամաթիա, Հնդկավայր)	10	40	
(Ետեղուլէ)	11	14	
»	11	42	
»	12	10	
»	1	6	
»	2	3	
»	2	36	
»	3	35	

ԴԱՐԶ—Երեկոյ Ետի-Գուլէէն

Ժամը 5, 52էն մինչև 12, 18 տասնև
չորս շոգեկառք կայ Ետի-Գուլէէն
Սիրքէճի երթալու համար. ըսել է ա-
մեն կէս ժամն անգամ մը կառախումբ
կը մեկնի Ետի-Գուլէէն ի Սիրքէճի:

ԱԶԴ.— Վերոյիշեալ 8 կառախումբ
բերէն դատ 16 կառախումբ ևս կայ,
որք Սիրքէճիէն կը մեկնին և մինչև
Ետի-Գուլէ կերթան, իսկ Հանդիսա-
վայր՝ ոչ:

Նախընթաց մայիս 24 չորեքշաբթի
դիշերն, քստմնելի և անլուր ոճրի մը
զոհ եղան Բարսեղեան Մեծ. Ստեփան
էֆէնտիի կողակից Ազնուափայլ
ՏԻԿԻՆ ԹԱԳՈՒՀԻ ԲԱՐՍԵՂԵԱՆ
68 տարեկան, և իւր սիրասուն կրտսեր
որդին՝ Ազնիւ

ՍԱՐԳԻՍ ԷՖԷՆՏԻ ԲԱՐՍԵՂԵԱՆ
40 տարեկան

Այս կրկին զոհերու յուղարկաւո-
րութեան տխուր հանդէսը երէկ կա-
տարուելով ի Պէոյիւք-Տէրէ, ննջեցելոց
մարմինն յետոյ փոխադրուեցաւ յա-
տուկ շոգեկառով ի Գուլկունճուք և
անտի իւսկիւտարի Բարսեղեան գեր-
դաստանի դամբանատան մէջ թաղուե-
ցան:

Ազգային Խառն Ժողովն չորեքշաբ-
թի օրը ի նիստ գումարեցաւ Ղալա-
թիոյ Խորհրդարանին մէջ, ատենապե-
տութեամբ Վսեմ. Մաքսուտ Սիմոն
պէյի:

Ի դիմաց Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր
Ժողովին նախագահեց Պատրիարքական
Գեր. Փոխանորդ Հայրն:

Ներկայ էին Կրօն. Ժողովոյ նախկին
ատենապետ Ամեն. Խրիմեան Սրբազան
և Կրօնական ու Քաղաքական Ժողո-
վոյ անդամոց մեծամասնութիւնը:

Ժողովն զբաղեցաւ այլ և այլ խն-
դիրներով:

ԾՈՎԱՅԻՆ ՀԱՆԴԵՍ

ԽԻՉԱՆՈՒ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՍՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ի պատիւ 28րդ Տարեդարձի Ազգ-
Սահմանադրութեան Հայոց, խիզանու
Ուսումնասիրաց ընկերութիւնը Շիր-

քէթի խայրիէի արնթաց և ընդարձակ շողեւաններէ մին վարձուած է ի դիւ-րութիւն Վոսփորաբնակ ազգայնոց եր-թեւեկութեան :

Շոգենաւը կիւրակէ առաւօտ ըստ տաճկաց ժամը 11ին Յէնի Մահալլէն մեկնելով՝ յաջորդաբար պիտի հանդի-պի : Մէղար պուրնու , Պէօյիւք-Տէրէ Պէյքօղ , Պօյաճի քէօյ , Բուճէլի Հիսար , Գուրու Չէլմէ , Օրթաքէօյ , Գուզկուն-ճուք , Պէշիկթաշ , Սկիւտար , Կամուրջ ուրկէ ժամը մէկ ու կէսին պիտի մեկ-նի ի Գաւրքէօյ , հանդիպելով նաև Գուճաբու և անտի ուղղակի Գաղլը-Չէլմէյի նաւամատոյցն , ուր պիտի հա-նուին հանդիսականք :

Երեկոյին շոգենաւը ժամ 10ին պի-տի մեկնի Գաղլը-Չէլմէ և վերոյիշեալ նաւամատոյցներն հանդիպելով հանդի-սականները իւրեանց տեղերը պիտի փոխադրէ :

Գին տոմսակաց երթուղարձի

Եէնի մահալլէն 8 շրշ . — Գուրու Չէլմէն 5 շրշ :

ՍԱՐԸ ԵԱՐԻ ԿՐԿԻՆ ՈՃԻՐԸ

Մայիս 24 Չորեքշաբթի առաւօտուն Պօլսոյ հասարակութիւնը սոսկմամբ լը-սեց՝ Աղնուափայլ Տիկին Թագուհի Բար-սեղեանի և իւր կրտսեր ողբւոյն՝ Աղ-նիւ Սարգիս Էֆէնտի Բարսեղեանի ոճ-րագործաց ձեռք եղբրական սպա-նումը : որոյ մանրամասնութիւնը ցաւ ի սիրտ կը հրատարակենք աստ :

Երեքշաբթի գիշեր ժամը՝ կարծեօք ճին ստեղծներն , ոճրագործք երկար ծառի մը ձող երկարելով լեռան կող-ման պատուհանին , իբր սանդուղ գոր-ծածեր և սենեկին պատուհանէն ներս մտեր են :

Ողբալի Սարգիս Էֆէնտին արդէն հիւանդ ըլլալով մայրը զայն խնամելու համար գիշերները որդւոյն խուցը կը պառկի եղեր : Սպանելոց դիակները իրենց անկողնէն դուրս գետնի վրայ գտնուեր են . կերևի որ եղկելի երի տառարդը՝ հակառակ իւր հիւանդու-թեան , վերջին աւտիճան մաքառեր է ոճրագործաց դէմ , որուն դիակը՝ ոճ-րագործաց ներս մտած պատուհանին մօտը գտնուեր է և որուն գլուխը կի-սովին անջատուած է եղեր մարմինէն :

Եղեռնագործք տիկին Թագուհին

մարմնոյն վրայ ութն սոսկալի վերքեր բացած են . իսկ սիրեցեալ որդւոյն մարմնոյն վրայ եօթը խոր վերքեր գըտ-նուելէ ի զատ ոճրագործաց հետ մա-քառած միջոցին մատներն ամբողջ կըտ-րուեր են , և ճտին վրայ եղունքի նշան-ներ կան եղեր . սենեկին մէջ արիւնոտ հին ֆէս մը և տրեխ (շարքը) մը գըտ-նուեր է , սակայն մանրամասն հետազո-տութիւնք ցոյց կու տան թէ ոճրա-գործք ոչ թէ չուէր այլ կօշիկ հագած են եղեր :

Այս սոսկալի սպանութեանց առա-ւօտուն , կտթ ծախողն կանուխ դուռը կը զարնէ . դժբաղդ Սարգիս Էֆէնտի եղբայրը Բարսեղ Էֆէնտի կանուխ ար-թնցած ըլլալով կիջնայ տան դուռը բա-նալով կաթը կ'առնէ և ըստ սովորու-թեան մօրն ու եղբորը սենեակը կեր-թայ հիւանդին կաթը տալու համար , սենեկին դուռը երկիցս կը զարնէ , հէք եղբորը անունը տալով , սակայն ներ-սէն ձայն մը չառնելուն կուզէ դուռը բանալ բայց ներսէն կղպուած կը գըտ-նէ զայն , սւստի սանդուղով մը պար-տէղի կողման պատուհանը երկելով , սոսկմամբ կը տեսնէ իւր մօր և եղ-բորն արիւնոտաթաւ դիակներն սե-նեկին մէջ տեղը գետին փռուած : Նոյն հետայն ոստիկանութեան իմաց տըր-ուելով , անմիջապէս խուզարկութիւնք սկսեր են :

Ոստիկանութիւնը նոյն օրն ձերբա-կալեր է , տան այգիին Պօնապի թուրք պարտիզպանը , խոհարարը , նախորդ-օրն այգիին մէջ բանող լազ գործաւոր մը և մէկ քանի ձկնորսներ որք առջի օրն Բերայի Ոստիկանութեան զրկուեր են . ձերբակալութիւնք կը շարունակ-ուին :

Ոճրագործք Տիկին Թագուհիի վրայ դռնուած ժամացոյցն և երեք հարիւր զրուշի չափ գտնուած ստակը գողցեր են , սենեկին մէջ գտնուած ըէփովէր մը և դիտակ մը ևս հետեւին տանե-լով :

Բարձր . Արահամ բաշա անմիջա-պէս Երլարդի պալատն երթալով , իւր հօրաքեռ և նորա որդւոյն՝ վրայ ի գործ դրուած եղեռնագործութիւնը իմաց տուէր է . վեհափառ Սուլթանը ընդ-այս լուր յուզուելով , հրամայեր է որ ոստիկանութիւնը ամեն ջանք ի գործ դնէ և անհրաժեշտ դանէ ու ձերբա-

կալէ ոճրագործներն : Ոստիկանու-թեան քննիչ պարոն Պոնէն երկու օրէ ի վեր Պէօյիւքտէրէ գացած է և սաս-տիկ խուզարկութեան սկսած է , նոյն պէս բաղմաթիւ ոստիկանք և ծպտեալ պաշտօնեայք յատկացած են որք ամեն կողմ խիստ խուզարկութիւնք կ'ընեն :

Խիստ հաւանական է որ քիչ օրէն ոճրագործներն գտնուին .

Արևելեան ժողովրդային

ԵՐԳԱՐԱՆ

Կը ծախուի բոլոր գրավճառաց քով ի գին 5 շրշ :

ԲԱՌԳՐԳՈՒԿ

Հայերենէ ի Տաճկերէն և ի Գաղիերէն Դրդ . տպագրութիւն

300է աւելի փոքրագիւր երեսներէ բաղկացեալ և 7000է աւելի գործա-ծական և կարեւոր բառեր պարունակող այս սիրուն բառգրքովին վեցերորդ տպագրութիւնն արդէն սպառած լի-նելով ըստ ինդրանաց բաղմաց եօթ-ներորդ անգամ փութացինք տպագրել բաղմաթիւ օրինակօք , և այս անգամ փոխանակ 5 շրուշի իւրաքանչիւր օ-րինակն կը ծախուի և շրուշի որ յոյժ դիւրամատչելի գին մ'է անտարակոյս ամեն կարգի գնողաց համար .

Կեդրոնատեղին է Գ . Պաղտատլը-եան գրատունն . կը ծախուի բոլոր գրա-վճառաց քով :

Գ . Պաղտատլեան

ԳԻՆԻ ԵՒ ԳԻՆՈՎՈՒԹԻՒՆ

(Նախորդ Բէւէն)

Անգղիացիք , որք՝ ինչպէս յայտնի է , թէև նշանաւոր են իրենց պաղա-րին բնութեամբ . սակայն և այնպէս ընդ միշտ կը վտանգուին ողբելից ըմ-պելեաց չարաչար դործածութեամբ , ինչպէս որ հաւաստեալ տեղեկացած եմք իրենց վիճակազրական բնութե-նէն թէ Անգղիոյ մէջ տարին 100,000 մարդկային զոհեր իբր անձնասպան կը գլորուին ի գերեզման , թո՛ղ ի բաց այն ոճրագործները , որք՝ վերագոյն ըսուածին համեմատ՝ խոնաւ և խա-ւարչալին բանտերու մէջ կը մաշին իբր չարագործ կամ մարդասպան :

Արդ եթէ պաղարին բնութեանց

համար այսքան աղետաբեր լինի գիտություններն, ուրիմ մեզ Արևելքը և Երևանը համար՝ որք տաքարիւն բնութիւններով օժտուած եմք, ինչ ոճիւրներ և ինչ պիտի չարիք մեզ չի պիտի նիւթէ մեր արիւնը, եթէ ալքոհոլական թոյնը ստանայ:

Ա՛հ, ո՛ւր էր թէ աղէտ միջոցներ ձեռք առնուէին այդ կործանիչ գինովութեան հիւրերան ջախջախելու օրէ օր. ո՛ւր էր թէ մեր մէջն ալ Եւրոպայի քաղաքակրթեալ ազգաց մէջ եղածներուն նման «թուժկալութեան» ընկերութիւններ կազմուէին այդ անիծապարտ մոլութիւնը յաղթահարելու: Այո՛, գինովութիւնը արգիւղ օրէնքներ սահմանուելու էին միայն օգտակար պարագայից մէջ գինի ևն. գործածելներելի ընելով, որպէս այն թէ դեղ մը լինէին այդ ըմպելիք:

Լիկուորոս, (ո՛չ թէ Աթենացւոց մեծանուն օրէնսդիրն) որ հազարաւոր տարիներ առաջ Թրակիոյ թագաւորներէն մին եղած է, զգալով գինեոյ չարաչար դործածութեան մահացուցիչ վնասները, կը հրամայէ իւր երկրին մէջ գտնուող բոլոր այգեստանաց թերթը արմատաքի խել, այնպէս որ ժամանակին բանաստեղծները զնա կը հռչակեն Բագոսի թշնամի. հապա ինչ պիտի հրամայէր այդ Լիկուորոս, քանի որ հիմա կրօնապէս պաշտուած Բագոսն ալ չկայ, եթէ լինէր մեր ժամանակի և զգայր ալքոհոլին տուած վնասները. գիտէ՞ք թէ ինչ պիտի ընէր նա ձեզ՝ ո՛վ անզգայ գինովներ.— ի՞նչով պիտի նետէր զձեզ, այո՛ գուր ձեր այդ մահացուցիչ մոլութեամբ ոգեւորից ըմպելեաց ծովակին մէջ չիւղդուած, նա աղի ծովերու մէջ պիտի խեղդէր զձեզ խստապարանոց վզերնուդ խոշոր երկանաքարեր կռպելով.— ինչո՞ւ:

—Վասն զի գուր, թույ թէ ուղղակի ձեր անձանց կը վնասէք, անուղղակի կերպով կը վնասէք նաև ձեր ընտանեաց, ձեր սերնդոց և ձեր հայրենեաց. զի ահա ձեր կիներն և զաւակուներ, կամ ձեր հայրեր, մայրեր, կամ եղբայրներ, քոյրեր կուլան ու կողբան դառնապէս:

Մինչ մեր այս ներկայ յօդուածն կը տողէինք, գոհ ի սիրտ ընթերցանք «Փոքն»-ի 2096 թիւն, որոյ մէջ Ապ-

րիլ 11 թուով Պօսթոնէն գրուած նամակի մը հետեւելով՝ Միացեալ-Նահանգաց արեւմտեան նահանգներէն Քանսասի բարեկարգութիւնը կը գովուէր: Եւ ահա՛ ցուցնելու համար թէ ինչ վիճակի ենթարկուած են անդոգելից ըմպելիք՝ նաև կանայք, նոյնին մի քանի կարևոր կտորները կ'ընդօրինակեմք աստ:

«Ընկերական խնդրոց մէջ Քանսաս նահանգն ծայրայեղ ուղղութիւն մ'ունի. ամեն խնդիր դրէի մի հարուածով վերջնական որոշում կ'ստանայ անդ: Ոգեւորից ըմպելեաց վաճառումն հոն արգիւրուած է երկու տարիէ ի վեր, առանց բաղխելու այն ահարկու ընդգիմովութեանց որ արեւելեան և միջին նահանգաց մէջ առ հասարակ տեղի կուենեայ բնիկ ժողովրդեան կողմէն:»

«Քանսասի մէջ հաստատուած են տիկին և օրիորդ փաստաբանք մեծ մասամբ. հոն կը գտնուին 80 առ 100 բժշկուհիք. օրիորդ ոստիկանապետ մը ընտրուեցաւ երեք ամիս առաջ հոն. և ահա այժմ ևս Օսքարուսա կոչուած քաղաքի քաղաքապետ ընտրեցին տիկին մը, որ շատուց իվեր Տոմարակալութեան պաշտօն կը վարէր քաղաքապետութեան մէջ:»

«Տիկին քաղաքապետն և սորա հինգ խորհրդականուհիք ծանուցած են արդէն քաղաքական ուղղութիւնը՝ որուն պիտի հետեւին, որ է բարեկարգութիւն, խնայողութիւն և հասարակաց օգտակարութիւն, որոց մէջ եթէ յաջողին, ինչպէս փափաքելի է որ յաջողին, անտարակոյս առաջիկայ ընտրութեանց մէջ քաղմաթիւ աթոռներ պիտի խլեն կոչոտ սեռի պատկանող պաշտօնատարաց ձեռքէն:»

«Գրաւ կը գնեմք թէ՛ և ոչ մի խարդախութիւն տեղի չի պիտի ունենայ այդ պաշտօնատան մէջ, որքան ժամանակ որ սոյն տիկնայք անդ պաշտօն վարեն՝ կըսէ լրագիր մը:»

Ո՛հ, ինչ մեծ զարմանք, զի ահա առաջինն՝ յետին, յետինն՝ առաջին լինիլ կ'սկսի Դինին. որ ինչպէս յայտնի է հին դարուց աստուածներէն ալ Բագոս անունով պաշտպան մը ստացած կը փառաւորուէր՝ խնճոխից ու հաճոյից մէջ առաջնութիւն վայելելով, և ինչպէս ցարդ՝ նոյնն մեր մէջ ալ կը փառաւորուի՝ թէև առանց դիցական

անուան պաշտուելով. ահա Քանսասի նահանգին մէջ իբր անպիտան, յետնութեան կը դատապարտուի:

Իսկ խեղճ կիներ՝ այդ եղբւմական դրախտի Եւային աղջիկը՝ որ միշտ Ագաճական արու սեռին յետին ստորկուհին եղած կը տառապէր, և որ դրեթէ նոյն է առ մեզ, ահա գիտութեան և դատարարական շնորհիւ կը հրաւիրուի առաջնութեան, կամ լաւ ևս է ըսել՝ առն հետ ընկերական իրաւանց հաւասարութեան:

Կը խոնարհի բարձրն, կը բարձրանայ խոնարհն. կընկնի գինին, կը բարձրանայ կիներ՝ արժանանալով ինեւ փաստաբան, բժիշկ, ոստիկան, խորհրդական ևն: Ո՛հ, զի՛ բարի և զի՛ սքանչելի են գիտութեան պարգևներն... 2908

ԵՐԿՈՒ ԱՆԳԱՄ ՄԵՌԵԱԼԸ

(Նախորդ թիւն և 2908)

Այդչափ այլադան յուզմունքէ տրկարացած, իւր պաղարիւնութեան չի կրնալով այլ ևս տէր մնալ, Անդրիացին որոտման ձայնիւ պոռաց. «Ա՛հ, աւաղակ, դիմաւորու աւաղակ դու:»

Եւ յարձակեցաւ Օրիվիէի վրայ, սեղմեց զնա թեւերուն մէջ որպէս ի մամլոյ, զայն խեղդել ջանալով, թէև յանկարծուստ բռնուած էր, սակայն բժիշկը դիմակալելու անկարող լինիլ կեղծեց: Իւր կողմէն խորամանկութիւն մ'էր այս, իւր շարժման հանդամանքին վրայ ստոյգ ըլլալ կուզէր, վասն զի մէկէն ի մէկ ծունկը իւր հաւառակորդին կուրծքին այնպիսի ամուրկել կռթնցուց, որ ստիպուեցաւ նա օձիքը թող տալ և ինքզինքը պատին փակցուած գտաւ:

—Ճիւճ՝ դու, կը մռնչէր Բերսի որը աչերէն շանթեր կ'արձակէին, ուրուական. դու դիակը իւր գերեզմանէն դուրս քաշեցիր... դու էլէնի սրտին արիւնը ծծելով քամեցիր... իմ վրիժառութիւնս յոյժ փոքր պիտի դայ... թշուառական:

Եւ իւր ոսոխին վիզը սեղմել կը ճգնէր:

—Գացէ՛ք, միւրօրտ, գացէ՛ք, պատասխանեց մէկէն ի մէկ Օրիվիէ թող տալով զայն դուռը նմա բանալու հա-

մարտի վաղեցեք հիւպատոսարան, տը-
ւէք բողոքնիդ, շղթայակապ աշխա-
տութիւնն է որ ինձ կը մնայ:

—Արդարութեան գիմեմ... ո՛չ
... Երգում ըրի որ իմ ձեռքով պատ-
ժեմ քեզ...

Այս յեղակարծ գրգռիչ հրաւերին
վրայ Օլիվիէ բոլորովին ինքզինքը կոր-
մնցուց, զի Տուկլասի մոլեգին բար-
կութիւնը իւրն ալ բորբոքեց:

Իւր նայուածքն հաստատ եղաւ,
գիմագծութիւններն խանգարեցաւ,
միջնորմէն երկու ատրճանակներ վար
առաւ, մէկն ինք վար դրաւ և միւսը
յօրտին ներկայեց:

Նոյն պահուն Տօլորիտա, գունա-
թափ և յուզեալ, դրան սեմին վրայ
երեցաւ:

—Բէրսի, աղաղակեց դէպ ի նա
գիմելով, կրկնէ ինձ թէ ստուգիւ գու-
ես... Եւ ես ճշմարտիւ էլէ՛նն եմ...
քու կինդ:

—Ցետ այսորիկ թող ձերն ըլլայ.
ըսաւ Օլիվիէ խեղդուկ ձայնիւ Տօլորի-
տան ցոյց տալով: Ես անձամբ պիտի
երթամ արդարութեան մատնեմ ինք-
զինքս: Բայց փսփսայց Տուկլասի ա-
կանջն ի վար, կուզեմ որ աշխարհ ի-
մանայ թէ տիկին Տուկլաս Օլիվիէի
տարփուհին եղած էր...

—Թշուառական. գիտես թէ ի՞նչ
է ըսածդ: Էլէ՛ն, երգուիթ թէ ստա-
խօս մ'է սա, կամ...:

Բերսի ատրճանակովն սոսկալիչար-
ժում մ'ըրաւ, իսկ բժիշկը մնաց ան-
յողդողդ, զինեց իւր հրաղէնն և ուղ-
ղեց իւր հակառակորդին վրայ:

Տօլորիտա խելայեղ նետուեցաւ ա-
տոնց միջև, և փարեցաւ Տուկլասի թե-
ւերուն որ ետ մղեց զնա, քան զչափն
զայրանալով այն պաշտպանութեան վը-
րայ զոր Օլիվիէի շնորհել կը կարծէր:

—Այս մարդուն ըսածը ճշմարիտ
է, էլէ՛ն. Գիտէիթ թէ այս տունը
մտնելով ի՞նչ էր ըրածդ: Միթէ իմ
յիշատակս մոքէդ ջնջելու համար ա-
սոր մէկ ակնարկին պէ՛տք ունեցար:

Մատաղատի կինը պատասխան չը
տուաւ, զղջացող մեղաւորի մը գիւր-
քին մէջ, արտասուելով փարեցաւ
Տուկլասի ծնգաց: Իսկ ամուսինը կար-
ծեց թէ շնորհք կը հայցէ իրմէ, ուս-
տի արհամարհոտ և բիրտ եղանակաւ
ըսաւ կնոջը:

—Դնա՛, զքեզ երբէք չէի ճանչեր,
էլէ՛ն, այն զոր սիրած էի մեռած է
յաւէտ, զքե՛զ. կուրանամ զքեզ որ-
պէս և դու ուրացա՛ր զիս:

Եւ սենեկէն դուրս ելաւ:

—Բէրսի... ես յիշողութեան, կամ-
քի տէր չէի, պողաց կինն աղէխարչ
ձայնիւ:

Այլ կարի անագան էր. Տուկլաս
չի լսեց զայն: Քանի մը վայրկեան մը-
նաց անդ անշարժ, իբրեւ չքացեալ.
հերարձակ, գողգոջուն շրթամբ, աչ-
քերն անթարթափ:

Վերջապէս ճիգ մ'ըրաւ ու ոտք
եկաւ:

—Օլիվիէ՛, ըսաւ, թող զիս որ եր-
թամ գտնեմ զայն կամ թէ ոչ սպան-
նէ զիս: Առանց անոր, կզգամ թէ
կեանքն ինձ անտանելի է. Կը սիրեմ
զինքը:

—Ազատ ես դու, պատասխանեց
բժիշկը գլուխը կուրծքին վրայ խո-
նարհեցնելով: Ընկուզենեաց ծառու-
ղիէն շիտակ գնա՛, տխուր երեւոյթով
տուն մը կ'առաջնորդէ, ահա հոն կը
բնակի ինքը:

Օլիվիէ ընկերացաւ Տօլորիտայի մին-
չև ամարանոցի դուռը, գիշերը խիստ
մթին էր, յորդանձրեւ կը տեղար և
ցուրտ էր, կարծեց թէ զինքը լքա-
նելու քաջութիւնը չ'պիտի ունե-
նար:

Կը սխալէր:

Պատանուհին բռնեց իւր ձեռքն և
հանդիսապէս ըսաւ բժիշկին. Սէ՛րը մի-
այն սէրը զքեզ մեղապարտ կացոյց.
ամենակարողն Աստուած անյիշաչար
լինի քեզ:

Ապա բաժնուեցաւ իրմէ գնաց:

Բժիշկը մեքենօրէն պահ մը ևս ե-
տեէն նայեցաւ, և երբ խաւարը զայն
իւր տեսութենէ կորցեց՝ դէպ ի ամա-
րանոց վերադարձաւ, որուն պատու-
հանքը աստղերու նման կը շողային,
գիմագծութիւնը աղետալի կերպիւ
եղծուեցաւ, ոտքը գետին զարկաւ
որպէս թէ կամենար որ բացուէր անդ
թաղուելու համար, հանեց գրպանէն
խորհրդաւոր սրուակը, և ցլետին մը-
րուր խմեց զայն: Իսկոյն աչքերը խը-
ռովեցան, գինով մարդու նման տա-
տանեցաւ, վայրկեան մը ծառ մը բռն-
նեց, ապա ծանրութեամբ ընկաւ գե-
տին:

Սոյն միջոցին, մըրիկը կը սասա-
կանար Կունդայի համատարած հովտին
վրայ զոր ջրոյ հեղեղներով կսողէր:
Ամենաբուռն հողմ մը արմաւենեաց և
ընկուզենիներու կատարները կոտրէր,
շանթք և որոտմունք կը յաջորդէին
իրար, տարերաց զօրախմբի հրաձգու-
թեան նման:

Մինչև առաւօտ տեեց այսպէս:

Երբ Տուկլաս իւր ապաստան գը-
տած մեծ զգուշաւորութեամբ գոցած
դուռը բացաւ, ետեի վրայ պիտի վը-
ռուէր տապաստ. զի իւր առջև անկ-
եալ մնացած էր կին մը մանիշակա-
գոյն այտերով, թալուկ և կապարա-
գոյն շրթամբ, և աչքերը գոց, կիսո-
վին խեղդուած էր ճահիճի մը մէջ. իւր
թրջած զգեստները մարմնոյն փակած
էին և իւր պիղկ ձերքերով տնակին սե-
մին փարած էր:

Տօլորիտան էր:

Փոթորկին վայնասունն, որոտման
գոռ ու գոչումը և տեղատարափի շա-
ռաչիւնն իւր դռան բաղխելու աղմուկ-
ները խեղդեց, նորա յուսահատ կո-
չումները առեր տարեր էին: Տօլորիտն
ու ցաւէն մեռեր էր նա:

Քանի մը ամիսէն, ուղեորն որ Մարք
ձօնսընի ամարային տանն այցելու որ
լինէր, հետաքրքրութեամբ իմն՝ փակ-
եալ և ըստ եւրոպական ձևով մշակ-
եալ պարտէզին մէջ երկու սգակիր
գերեզմաններ պիտի տեսնէր որք թարմ
ծաղկեայ պսակներով զարդարուած է-
ին: Բայց այցելուի մը համար առա-
ւելագոյն հետաքրքրիչ բանը մանա-
ւանդ սա էր որ այս երկու շրմաց մի-
ջև կճաքարէ պարսպ գագաղ մը կար
որ թուէր թէ ուրիշ մեռեալի մը գա-
լըստեան կ'ապասէր: Եթէ այցելուն
ցանկապատ պարտիզին նշդարինե-
րու ետին պահուէր, թերեւս պիտի
նշմարէր տակաւին երիտասարդ և գե-
ղադէմ մարդ մը, որ արտասովոր կեր-
պիւ հագուած, գորշ պուրնուզի մը
փաթտուած, կուգար տրտում տխուր
այդ գագաղին մէջ կը նստէր:

Այս մարդը Տուկլասն էր:

Իւր կնոջ մահուընէն ի վեր, —մահ
իրապէս այս անգամ— կապէր կա-
տարելապէս միայնակ և քաջուած Օ-
լիվիէի ամարատան ստորին մէկ սենե-
կին մէջ: Ամբողջ իւր հարստութիւնը
որ անհատնում էր, անկելանոցաց և

աղքատ ուխտագնացից նպաստի հա-
մար կտակեր էր : Շատ անգամ լուս-
նոյ պայծառ լուսոյն կը ծնրագրէր
Տօլորիսայի շիրմին վրայ , և յայնժամ
պիտի ըսէին թէ կը խօսակցէր ընդ-
այնմ գոր սիրած էր :

Կնոջ և Օլիվիէի մեռնելէն ետք՝
երկար ատեն չի կրցաւ ապրիլ , տասը
ամիս անցնելէ ետեւ , դատարկ դա-
գաղը կը գոցուէր այն անձին վրայ ում
կ'սպասէր :

(Վիլիսթի թիւ) Թիւ 4. Գ.

ՈՒՃՈՒՋ ԱՐՄԱ

Գատըգէօյտէ Բէքմէզ օղու թար-
լասը թարափընտա Օսման աղա մա-
հալլէսինտէ 21 նոմբրօ իլէ մուրագ-
գամ 110 արշըն պիր արսա էհվէն ֆի-
եաթլէ սաթլըք օղուպ թալիպլիսինն
ղաղէթամըղ իտարէխանէսինն միւրա-
ճաաթ էլլէմէլէրի իլան օղունուր :

ՍՕՆ ՄՕՏԱ ՀԱՍՏԱԼԸԳԼԱՐ

Գարեհունը գիրամըմըղ շիմտի պիղէ
սօրաճաքլար քի հաստալըղըն մօտասը
օղուր մը : Ֆիլ վագը պիր թագըմ էէ-
նի մօտա հաստալըղլար չըգաը 10-15
սէնէտէն պէրի տիր . զիրա էսկիտէն
պիլտիլիմիդ՝ սաթլիճան , հիւմմա , գը-
ղամուգ , չիէէք վէ սայիրէ կիպի հաս-
տալըքլար վար ըտը , շիմտի իսէ՝ իսմինի
պիլմէտիկիմիդ պիր քաչ պին ճինս հաս-
տալըքլար իճատ էթտիլէր հէքիմլէրի-
միդ . պու տա թարագգը սայըլըր ,
տէրմանընը պուլամայօրլար իսէ տէրտ
պուլուեօրլար եա :

Աճայիպի շու քի , շիմտի իսէ մէվ-
սիմինէ կէօրէ մօտա պիր հաստալըգ
չըքըեօր , գատընլար տախի մէգքիւր
հաստալըղա տուչար օղուեօրլար . պու
տէտիկիմիդի իյղահ էտէլիմ . մէսէլա
իլք պահարտա եէնի մօտա պիր հաս-
տալըք չըգ տըղընտա . պաչը աղըրեան ,
սըթմատան թուլթուլան , տիշիաղըրեան
վէլ հասըլ հէր նէ հաստալըգ օղուր ի-
սէ օղուն մէվսիմին մօտա հաստալը-
ղը իսմի իլէ եատ օղունուեօր :

Աթիտէքի միւրքալէմէ կէնճ հէ-
քիմլէրիմիդտէն պիրի իլէ ամուռէօսի
միյանընտա վուգու պուլմուշ տըր :

—Պօնթուր մատմաղէլ Թէրէզօն ,
նէն վար գըրկըն պիր հալտէ կէօրիւ-
եօրում :

—Սօրմա տօքթէօր , սապահտան
պէրի տիր պիր Բիւլէ թէպէլլաչ օլտու
նէ եաքայըմ պիլմէմ :

—Մաչէուի , տըշարտան սօրան օ-
լուրսա միկուէն օլտում տէմէ , զէրէ
շիմտի օ պարիտ օլտու :

—Աման տօքթէօր . . քէֆսիզլի-
յի՛ն տէ մօտասը վար :

—Վար եա նօնօմ , պիր սօսիյեթէ
իչինտէ պունու տէրսէն սէնի ալըպ-
լարլար :

—Էյ շիմտիքի մօտա գէյֆսիզլիյին
իսմի նէ տիր :

—Նէ օլաճաք , էկէր զէնկին վէ
նօպլէս թագըմտան ըսա՝ Տէլիսթի-
թէ Էսթօմ տէրլէր էկէր էսնաֆ ըսա ,
նէրօլ :

—Ձըրօղ հաստալըղը օղուր մը :

—Նասըլ օլմաղ , բալամուտլարա
պիլէ գըրկըն տիւշտիւ պու սէնէ :

—Աման ճանըմ շաքայը պօշլա ,
ամա սանքի տէտիլին տէ եալան տէյիլ-
տիր , մահալլէտէ քի հանկը հաստա
մատմաղէլէ սօրտում քի նէն վար տէ-
յի իսէ , հէքսի էլլէրինի կէօրիւսլէրի-
նէ կէօթիւրիւպ , Տէլիսթի-թէ Էսթ-
թօմ տէյօրլար :

—Պէն սանա հիչ եալան սէօլլէրմի-
յիմ շէքէրիմ :

—Էյ պու հաստալըղըն մօտասը կէ-
չէրսէ , ֆիքրինիղ հանկը՝ հաստալըղ
մօտա չըքարմաք տըր :

—Հանկը հաստալըքլարըն իսմի
գուլաղա թաթլը կէլիւր , Բիւնճիսթի-
նա գարիֆ , միսթէրիէօ , վէ հօթ
սօսիէթէյէ եագըլըր իսէ օնու : Ձիրա
պիր զէնկինէ եաքըլըգ ալմաղ քի պիր
տիլէնճինին տիւշար օլտուղու խա-
տալըղընա տիւշար օլտուն , հէմ նօպ-
լէսէ գարը տըր , հէմտէ հէքիմիկին
շանընտան շէօհրէթինտէն տէլիլ տիր :

—Էյ պու մօտա չըքաճաք հաս-
տալըքլարըն իսմի նէ տիր :

—Պու պիր սըր տըր , ֆագաթ սի-
ղէ սէօլլէրիմ մատմաղէլ , Լիւքսասիօն
տիւ ոան , Ֆիրաթիւր տէղ առթէր ,
Լիքէֆաքսիօն տիւ Սէրվօ , Բօնթէսիօն
տէղ օղ , Ռանվէրսըման առթէրիէլ :

—Էյ շիմտի աղըրմա կէլիւր , գա
պու նէ շիրին , տէլիգաթ , թաթլը վէ
նաղիք քէյֆսիզլիքլէր , խըյանթ , նէ՝

օղուր պիր սահաթ էվէլ մօտա չըքա-
ընըղ տա պէնտէ հաստա օլայըմ :

—Աճէլէ էթմէ , մօտա հաստալըք-
լար տա ըուպա կիպի սէգօնա ույմալը-
շիմտիքի հալ՝ Օնօմթօմանի հաստալըղը
մաթօրիթէ թարափընտան գապուլ օ-
լունմուշ տուր :

—Նէ՛ իմիշ օ :

—Պաւ սէնէ հէր նէ գատար կէճ
գալտը իսէ տէ , սըճաքլար պաստը-
ղընտա զիհինլէրէ խասթալըք կէլէպի-
լիւր տէյի , Օնօթօմանի հաստալըղընը
մօտա չըքարմաճաղար :

—Հիչ Օնօրաթօ մանի հաստալըղը-
նը իշիթմէմիշ իտիմ :

—Օնօռաթօ մանի տէյիլ ա միւր-
վէթլիմ 0 նօ մա թօ մա նի :

—Հա՛ . . . Օնօմաթօմանի . նէ տէ
նօպլ հաստալըգ , նէ՛ տէլիգա բրօնօն-
սիասիօնու վար , եաչա՛ տօքթէօր պրա-
վօ՝ սահիհտէն կուստօ սահապըլըմը՝
չըն . նէ օղուր պէնի պու կիւնտէն Օ-
նօմթօմանի եաք , ամա օլմայա քի
թէքմիլ տիվանէլիյի տէ մօտա չըգա-
ըապընը :

—Եօք , օնուն տա սըրասը վար ,
իլքին Մէզօն տը սանթէլէր եաքըլըն
տա սօղրա :

—Էյ օնօմաթօմանի նէ վագըթ եա-
բաճաքսըն պէնի :

—Բէք գօլայ տըր , սան ֆասօն հայ-
լէրտէ պուլուն , սէրպէսթ շէյլէր եաք
Օնօմաթօմանի օլտուն կիթտի :

—Դա նէ գօլայ , նէ՛ տէլիսիէօ
հաստալըք :

—Շիմտիլիք ատիէօ պիթում . տի-
գաթ էթ . Օնօմաթօմանինն պիրինճի
իլաճը սօղուգ սու տըր :

—Թէչէքքիւր էտէրիմ , գուեուտա
չօգ . ատիէօ :

Պիղ տախի թէչէքքիւր էթմէլիյիղ
քի պու տէֆա չըքաճաք եէնի մօտա
հաստալըղըն իլաճը գուեու սուեուտըր
տա հէրքէսին գուեուսուկտա աղ չօք
պուլունուր , մաղալահ Մուլաթի Գը
Կուլէ՛ն Կուլէ՛ն հաստալըղընը մօտա չը-
քարայըտըլար , նէվ պէ նէվ պահալը
իլաճլարընա բարաեը նէրտէն եէթիշ-
տիրէճէք իտիք , հէլէ համտ օլտուն քի
պու տէֆաքի մօտա մարաղ սատէ
սուլըլա թէմիղլէնյօր :

ԸՈՒՆՏԻԿ ՏՈՒՏՈՒ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ

Սյու առաջադրված ընտրության տուրքներն տան մեջ իրարանցում մը կար. պարոն Համբիկ պէնսի սրտակը ձեռքը մեծ ուշադրությամբ ժաքէդին օձիքն ու թեւերուն բերանը կը մաքրէր. իսկ Բանտիկ տուրքը ցած բազմոցին վրայ նստած և կրակարանը առջին առաջ առաւտեան սուրճը կեփէր:

—Մէնք հատին տղայ, ասքանի սահաթ է կրօնը. կախեր սէթրիդեախան հերիք սրբես. մաշեցաւ արթըն նէ:

—Վաղը անխրտար խալապալըին մէջը վրաս գլոխս լէքէլի պտըտիմ:

—Ծօ հոն ալթը գալալ իւստիւ շէշանէ ճօլինօնը շա՛տ... զայէրքու լէքէնեքուդ տիխաթ պիտի բնեն:

—Էյ պէ՛, առտուանցով ի՛նչ ետեւէս ինկեր ես:

—Ո՛վ կը խառնուի կոր քուկին պանիդ, գնա՛ ինչ կուգես նէ ըրէ:

—Իւթին կրակ դրի՛ր...:

—Էյ մեղայ առտուանցքով, տա հա խահվէ մը չեմ խմեր խաֆաս խաղան դարձաւ նէ...:

—Գա ճանըմ շապիկ գոյալ պիտի ընեմ:

—Էյ աճէլետ ի՛նչ է, հալաֆ օրհնողներդ չեն պէքէյէր կոր:

—Տահա բանթալօնիս բաշաները ներս պիտի խըլըրմիլ ընեմ, ֆէսս պիւլամ:

—Վույ տղայ հէմէն սամանագու թինդ ունենաս, ատ Եէտի-խուլէ կերթաք ի՛շ կընէք:

—Ախ մարիկ տեսնաս, երկա՛ն... մասաներ խուռուլմիլ կըլլայ, ամեն մէկ մասան հինգ հարիւր հոգի կը նստի:

—Հիմայ խելքիս կուգայ, ծօ ատ խըտար ասկէրին կերակուրը ուրկէ՞ց կը գտնան:

—Պահ, հէմ տեսնաս ինչ կերակուր խուլի, զէյթին եաղը էնկինար, հելվա, չիլէկ, ուղածիդ խտար կինի:

—Վախնամ տապըլտուկ է ինչ է ֆրէնկները սուֆրա մը ունին նէ անոր պէս է:

—Տապըլտուկ չէ թապըլտութ է, անկէ ետքը ֆրիլին դէմի պախճան կը ժողովին. հոն երգեր կը կանչեն չալ-

ղներ կը չալուի, խալապալըիս օր ըսես նէ աչկըդ առածին խըտար ինսան կը տեսնաս:

—Էյ ինչ կայ օր ադ խըտար աշխարք արարատ մութլախ վաղը հոն կը ժողովըլին կոր:

—Սահմանագրութիւնին տարեդարձն է:

—Գուգում Համբիկ ինծի բէք մէնաք եղած է սահմանագրութիւն կըսեն նէ ի՛նչ է:

—Էյ հիմա երկան բան է, ընտոր հասկըցնեմ:

—Ինչ կըլլայ ծօ, սանկ իւստիւն գէօյիւ մը ըսես նէ ես կը հասկնամ:

—Իշտէ ճանըմ առաջ երեսփոխան կընտրեն:

—Անաճ երես պօղանը ի՛նչ է:

—Երեսփոխան, երեսփոխան, քուէյով կընտրուին:

—Գիւֆէյով կը տնկուին, հասկցայ ծառ է:

—Խըմպըլի պէս ես ալ կայներ քեզի լախըրտը պիտի հասկցնեմ... Դօլային բաքէթը ո՛ւր է:

—Վէրի տօյապին աշկն է, հիմայ կելամ կուտամ. ծօ գուգում Համբիկ տա երես պօղան է ի՛նչ է հասկցուր ինծի:

—Ձեա հասկնար կոր նէ ե՛ս ինչ ընեմ:

—Ինչու պիտի չը հասկնամ, զայէր տըլլայ մարգարէն էի:

—Իշտէ ճանըմ մենծ ժողով կըլլայ տէ միլլէթին գործերը կը տեսնան, ամեն երեսփոխան աթոռներով եուվարլախ մը կը նստին, լախըրտը բնել ուղողը ոտքի վրայ կելլայ խօսք կուգեմ կըսէ:

—Վայ մեղքիս, ատ տեղ ընելիք լախըրտընին զայէր պաշխասիյէն էօտիւնճ կառնեն:

(Ծարուհեմէ)

Հէյպէլի Ատասընտա էվէլի կինն եապանճը միւսիւնիւն պիրի, գազինօյա կիրէր օթուրուր:

Կարսօն տէր ագապ պիր աթէշիկ կէթիրերէք սորար:

—Միւսիւն նէ իյէրսինիդ, գահվէ՛մի եօքսա ալէա մասթիգա մը կէթիրէյիմ:

—Իչկի գուլլանմամ, թաթըլ պիր չէյին վա՛րմը:

—Կէչէն սէնէ շու գարշըքը էվտէ վարըտը ամա, պու սէնէ տահա կէլմէտիլէր:

* *

Սըհէթի զայէթ պիր գէմալ թահէ մատամըն պիրի, էվէլի կինն էվլին տէ խըտմէթինի էտէն մարապետ գատընա տէտի:

—Տիրօշկիլ (Տիրիւկ) հայտէ տօգթորա կիթաէ, սէօյլէքի մատամ բէք զիյատէ հաստա տըր, պու սապահ մութլաք կէլսին:

—Տուտու տէմէ նաֆիլէ, պէն պուսըու եաբամամ:

—Պուստա եաբամաեաճաքնէ վար:

—Նէյնէն. Եէնի հոստովանանք օլտուլ, ճանղըմ նասը՛լ զարալաեւմ:

—Ծօ Արսէն, դպրոցը ինչ դաս կառնես կոր:

—Սշխարհագրութիւն հայրիկ:

—Սշխարքը ի՛նչ է նայիմ:

—Սշխարհը արեւին արբանեակներէն մին է որ միշտ անոր բոլորտիքը կը դառնայ:

—Ատ վարժապետդ հիչ բանէ մը խապար չունի եղեր, արեն է քի կը դառնայ, նայէ, առտուն կելլայ, դառնալով իրիկունը մարը կը մտնայ:

—Սխալ է հայրիկ, ես ալ անանկ գիտէի ամա, վարժապետս ինատ կընէ կոր քի աշխարհ կը դառնայ:

—Պէ հէյ աւանակ ըսէ այդ վարժապետիդ քառսուն տարի է խուլում. ճի չարչըսի է խանութիս, տահա հի՛չ օրմը չը դարձաւ տէ Աթ բազարը գացեր էր:

Էվրօբալընըն պիրի, Ստանպօլա պիր սէյեահաթընտան սօղրա, վաթանը օլան Մարսիլիաեա ալտէթիմտէ, տօթլարընտան պիրի սօրար:

—Օ տէյիլ ամա Ստամպօլուն սօգադարը թօփրագ տըր տէրլէրսէ սահիմի:

—Բէք չօղու թօփրագ տըր, ֆագաթ եազըն հէր սապահ սիւփիւրիւրլէր:

—Աղնատըմ, օնտան սօղրա մօլօղու արապալարըլա տէնիլէ տէօքէօրլէր տէյիլմի:

—Արապաեա հաճաթ եօք. օրտա նաթուրա եաբար պու խղմէթի:

—Նասըլ...:

—Սապահլայըն էրքէն պիր եանտան սիւփիւրիւրլէր, ըիւղկեար հանկը եանա էսէրսէ հապաեա գալգան թօղ քէնտի պաշընա կիտէր օ եանա տէօքիւրիւր:

—Սէօղ մապէյնիմիդտէ գալսըն, սէնայիճէ պիլ Ծարգըլըլարտան չօգ կէրիտէ գալմըլը:

→→→→→

Տ Օ Դ Թ Է Օ Ր

Օ- ԳԱԲԱՄԱՋԵԱՆ

Տօգթօր Օննիկ, Կ. Յ. Գաբա-
մաճեան էֆ. որ ուսումնասիրած է մաս-
նաւորապէս ներքին. մորթային և կա-
նանց հիւանդութիւններն պատիւ ու-
նի ծանուցանել Արշոյ հասարակութեան
թէ՛ հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր Նէնի-
Գաբու Ալ-Պոյտճըլար փողոց 40 թիւ
իւր տան մէջ և կը գտնուի ամէն չո-
րեքշաբթի և չաբաթ օրերը ժամը Յնէն
վերջը Պահճէ-Գաբու Չալդեան Պողոս
էֆէնտիի դեղարանը:

Զրի խորհրդակցութիւնը ժամը Յնէն
9, ամէն հինգշաբթի իւր բնակարանը և
երեքշաբթի օրերը Եսայեան ձիւանի
էֆէնտիի դեղարանը ի Սամաթեայ:

— 273 —

Գապաքճի օղլու անընդհատ երկու կողման
բարեւ տալով, բազմոցին մէջտեղն իրեն յատուկ
Բաւի վրայ նստեցաւ իսկ Նիկոլ բազմոցին ե-
տեւի կողմն անցնելով խմբապետին քովն ոտքի
վրայ կեցաւ:

Նիկոլի ներկայութիւնը ընդհանուրին զար-
մանքը գրաւեց, սակայն Գապաքճի օղլու մի
քանի պետերու հետ քանի մը խօսք փոխանա-
կելով եէնիչերիք վերստին հանդարտեցան:

Բասնեմէկերրորդ օճազին պետ հաշակա-
ւորն Օտունճի Սիւլէյման ժողովին նախա-
դահելով մինչդեռ կը պատրաստուէր դռգրիչ
ատենաբանութիւն մը սկսիլ, Նիկոլ Գապաքճի
օղլուին ականջին ծռելով ըսաւ:

— Տէր իմ, ժողովին մէջ մատնիչ մը կայ:

Գապաքճի օղլու ընդոստ վեր ցատկեց նըս-
տած տեղէն:

— Ո՞րն է այդ մատնիչը:

— Վարը օրնին ետեւն մինակ նստող թխա-
դէմ եէնիչերին. կը ճանչնամ զինքը Հայ մ'է նա:

Նիկոլի ակնարկած եէնիչերին Արսէնն էր,
սա Նիկոլի Գապաքճի օղլուին հետ դադարի
խօսիլը տեսնելով, անմիջապէս հասկըցաւ որ
զինքը կը մատնէ, տեղէն ելնելով երկու քայլ
առաւ դէպ ի դուռը, բայց շատ ուշ էր, Գա-
պաքճի օղլու Արսէնի միտքն հասկնալով մէկէն
ի մէկ գոչեց:

34

ՔԻԻԶԻԻԲԵԱՆ ՊԻՐԱՏԵՐԼԵՐ

Տ Է Պ Պ Օ

26 Սրաւնայօղսա, Եեմի Ճամիէ 26

ՍԲԷԶԱՐ ՏԻԻԲԵԱՆԼԱՐԸ

ՍԹԱՆՊՕԼ Քէօբրիւ քարշըսընտա — 77

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ Տօղրու Էօլտա —

Մէղբիւր Էնզախանէ վէ սրէչար տիւքքեանլարընտա միւթէատաիտ
վէ էնվայի թէրքիւլաթը քիմէվլյէ վէ Էնզա վէ մուալէճաթ վէ ալէա-
թը ճէրրահլյէ, վէ ալէա ճինս լասթիք իլէ չէլիքաէն մասմուլ ալաթ
ու էտէվաթ, վէ լիսթէր ուսուլինտէ պաղլար, վէ Պրանսըզ վէ Նիկի-
լիզ Էնզալարը, սօլֆաթօնուն էն ալէա ճինսի, Էէրլի վէ Էնէպի մա-
տէն սուլարը, ֆօթօլըաֆճըլար իչիւն թէրքիւլաթը քիմէվլյէ, Պրտո
չարապլարը, դօնեալար, էնվաի իչիլիէր, դօգուլու սապուլար, նէ-
ֆիս բուտրա, օ ալ Պօշօնը, սաչ սուլարը, տիւղիլիւնիլիքիէր, վէ ըս-
բէչարլար իլէ քիմէախանէլէրէ մալսուու ճամ գապլար վէ ալաթ ու է-
տէվաթ մկվճուտ օլուլ, թօքտան վէ քէրաքէնտէ ֆիլուլթ օլունուր:

Քէզալիք մէղբիւր տիւքքեանլարտա մուայէնէի թըպուլյէ տալի
իճրա օլունուլ, սլունա մախսուու օտալար վար տըր կէճէլէր աչըզ սըր
Զէյլ. — Պիլիլիլէ Էնզա վէ Էթաամըզըն էն ալիս ճինստէն օլտու
ղսնու վէ բէք Էնզէն ֆիլաթլա սաթըլաղընը Տօգթօր Էֆէնտիլէրէ վէ
աղպէթու Էհալիլէ իլան ու պէյան իտէրիզ:

— 276 —

— Աստուած կեանք տայ աղայիս, անունս
Մէմիլէ, հրամայեցէք անմիջապէս այս մատ-
նիչին դուռը թուցունեմ ուսոցը վրայէն:

Նիկոլի քովը կեցող ծերունի եէնիչերին ի
լուր այս խօսակցութեան զարմանօք երկու քայլ
առաւ դէպ ի յաղթական եէնիչերին, սակայն
մէկէն ի մէկ կեցաւ և երեսին վրայ լայտնի
անձկութեան նշաններ երեւիլ սկսան:

— Ամեն բան իւր կարգովը ըսաւ Գապաքճի
օղլու, նախ այդ ստրուկը հարցաւորճենք: Ո՞վ
ես դու և ինչ բան ունիս այս տեղ:

— Ես եէնիչերեաց գէշութիւն մը ընելու ե-
կած չեմ, այլ հետաքրքրութենէ մղեալ ներս
մտայ:

— Ո՞վ սովորեցոյց քեզ անցախօսը:

— Տասն և վեցերու օճաքէն գինով եէնի-
չերիէ մը իմացայ ամեն բան:

Նիկոլ այս հարցաքննութեան միջոցին դու-
լիս խոնարհած ձեռները կուրծքին վրայ բարեւ
բռնած, անմեղ դիմօք առջին կը նայէր:

Գապաքճի օղլուն իւր հարցաքննութիւնը
չարունակելով ըսաւ:

— Կը ճանչնաս այդ գաղտնիքը քեզ ըսող
եէնիչերին:

— Հետը բարեկամութիւն ըրած չեմ, սա-
կայն եթէ տեսնամ կրնամ ճանչնալ:

Ժամանակ վաստկիլ կուղէ ըսաւ մտովին

ՏՕՔԹ. Ս. ՌԱՖԱՅԷԼԵԱՆ

ԲԵՐՈՒ ՇԻՇԼԻ ՓՈՂՈՑ ԹԻԻ 11

Կը գտնուի

Ամեն առաւօտ, ժամը 3էն 6, կամուր-
ջին դէմ Բիւլիւքեան եղբարց Դե-
ղարանը :

Երկուշաբթի և Ուրբաթ 7էն 10 Պէյլէր-
պէյ ի Դեղարանն Շարքիյէ. Ուր-
բաթ միայն ձրի :

Երեքշաբթի, Հինգշաբթի և Շաբաթ
7էն 10, իւր բնակարանը. Հինգ-
շաբթի միայն ձրի :

Չորեքշաբթի (ձրի) 7էն 10 Սամաթիա-
թրանկայի ճատտէն, Հռովմէա-
կան Հայոց Եկեղեցւոյն դիմաց .
թիւ 357 տունը :

Տօքթօր Ռաֆայէլեան ընդհանուր
հիւանդութիւններէ դատ, մասնաւոր
եղանակաւ կը դարմանէ նաև արանց
և կանանց միզանցքային և ծննդական
գործարանաց վերաբերեալ հիւան-
դութիւնները, զորօրինակ գաղղիական

ախտք, ամբուրիւն, անկարութիւն և
այլն :

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Քառամեայ Տեղեկա. Հոգարձութեան

Ս. ՓՐԿՉԻ

Ազգային Հիւանդանոցի

1883 յունվար 1 — 1886 դեկտ. 31)

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Ս. ՓՐԿՉԻ ԶԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ

Ազգային յիսնամեայ նկարագիր

Գրեց. ԲԻԻԶԱՆԴ ԲԷԶԱՆ

Սոյն երկու հրատարակութիւնք 'ի
միասին կը վաճառին ի նպաստ Ս. Փրկչի
Հիւանդանոցին, ի գին մէկ քառորդ-
0 սմանեան ոսկի:

ՍԵՊՈՒՅ ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ

ՊԱՏՐԱՍՏ ԿՕՇԻԿՆԵՐՈՒ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ուլթան Համամ փողոց թիւ 47

Նոր մրցում վայելուչ, Դիմացկուն
և Աժան կօշիկներու
թէ արանց, թէ կանանց և թէ տղայոց
Համար .

ԱՐՏՈՆԱՏԻՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ

Ա. Յ. ՍԱՔԱՆԱՆ

ԽՄԲԱԳԻՐ Յ. Մ. ՀԱՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պ Ի Պ Է Ր Ե Ա Ն

Պոլիս Զիչէք-պազարթիւ 23

— 274 —

— Պահապաններ, դռները գոցեցէք և մարդ-
դուրս մի թողուք, մատնիչ կայ ժողովին մէջ:

Ի լուր այս մատնիչ բառին. ժողովը վեր ի
վերոյ յուզուեցաւ, նման այն քամին որ հան-
դարտ ծովուն երեսը մէկէն ի մէկ յուզելով սեւ
գոյն մը կուտայ անոր:

Արսէն կորսուած էր, ուստի որոշեց որքան
կարելի է, սուղ զրաւիլ կեանքէն և կռնակը
պատին տալով սպասեց, այս միջոցին Նիկոլի
գիւական ժպիտը տեսնողն յիշաւի պիտի սոս-
կար անկէ:

Ծերունի եէնիչերի մը միայն կարծես բոլոր
անցած դարձածէն անտարբեր, Նիկոլի քով կը
կենար:

Գապաքճը օղլու իւր մարդոց երկուքին հրա-
մայեց այն թխադէմ եէնիչերին զէնքերն առ-
նելով իւր դէմը բերել:

Արսէն տեսնելով այդ երկու եէնիչերեաց
դէպ ի իւր վրայ գալերնին, մէջքէն Եւթալը
քաշեց:

— Զէնքերդ տուր ըսաւ եէնիչերեաց մին
խռպոտ ձայնով մը:

— Զեր մէջէն սրտոտն ով որ է թող գայ առնէ
եթէ կարող է, ըսաւ Արսէն եաթաղանը ճօճելով:

Այս յանդուգն հրաւերին վրայ քսանէն ա-
ւելի եաթաղաններ բարձրացան խեղճ Արսէնի
գլխուն վրայ, բայց նոյն միջոցին հուժկու եէ-

— 275 —

նիչերի մը որ երեսին վրայ լայն սպի մը կը կրէր
ամբոխը ճեղքելով յառաջ անցաւ:

— Այդ մատնիչն ինձ թողէք գոչեց, չըսուի
թէ քսան հոգւոյ դիմադրելէ յետոյ անձնա-
տուր եղաւ:

Եէնիչերիք երկու ախոյեաններու շուրջը կէս
բոլորակ մը կազմեցին և սոսկալի մենամարտ
մը սկսաւ:

Արսէն վերջին աստիճան քաջութեամբ ինք-
զինքը կը պաշտպանէր բայց դէմի եէնիչերին
արտասովոր կերպով կը մենամարտէր. Արսէն
կզգար թէ պիտի յաղթուէր իւր ոտիսէն. հան-
դիսական եէնիչերիք անձկութեամբ կը դիտէին
այս կատաղի մենամարտը. այս միջոցին Գապաք-
ճի օղլուին ձայնը լսուեցաւ որ կը գոչէր:

— Դեռ կը խօսեցնէք այդ շունը:

Հազիւ թէ Գապաքճի օղլու իւր հրամանը
աւարտած էր, եէնիչերին այնպիսի ճարպի-
կութեամբ եաթաղանովը իւր ոտիսին եաթա-
ղանին հարուած մը տուաւ որ Արսէնին ձեռքէն
զէնքը թռելով, քսան քայլ անդին գետինն
ինկաւ, եէնիչերին առանց ժամանակ տալու իւր
ոտիսին, վրան ինկաւ և ձեռներն ետին դար-
ձնելով մէկ ձեռքովը զսպեց զայն և ուղղակի
Գապաքճի օղլուին դէմը տարաւ:

— Ապրիս քաջդ իմ, ինչ է անունդ հարցուց
Գապաքճի օղլու եէնիչերիին: